

URZĄD STATYSTYCZNY W OLSZTYNIE
ul. Kościuszki 78/82, 10-959 Olsztyn

Kontakt: e-mail: SekretariatUSOls@stat.gov.pl
tel. 89 524 36 66
faks 89 524 36 67

Internet: <http://olsztyn.stat.gov.pl>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO WE WRZEŚNIU 2015 R.

Nr 9/2015

opublikowany 23.10.2015

- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2015 r. było wyższe niż przed miesiącem, jak i w porównaniu do analogicznego miesiąca ub. roku.
- W końcu września br. liczba bezrobotnych była niższa od notowanej w poprzednim miesiącu, jak i we wrześniu ub. roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 16,0% i zmalała w porównaniu do sierpnia 2015 r., jak i w porównaniu do analogicznego miesiąca roku ub.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. wzrosło w stosunku do poprzedniego miesiąca oraz w porównaniu do września ub. roku.
- Ceny detaliczne towarów i usług konsumpcyjnych w II kwartale 2015 roku zmniejszyły się o 0,7% w ciągu roku (wobec spadku w I kwartale 2015 r. o 1,2%).
- Ceny żywca rzeźnego wołowego w skupie były wyższe niż przed rokiem, natomiast ceny większości zbóż, żywca rzeźnego wieprzowego i drobiowego oraz mleka niższe. Na targowiskach ceny większości zbóż i ziemniaków jadalnych były wyższe w porównaniu do analogicznego miesiąca roku ubiegłego, natomiast pszenicy i prosięcia na chów niższe. W skali miesiąca wzrosły ceny skupu zbóż, żywca rzeźnego wołowego i wieprzowego oraz mleka, natomiast spadły ceny żywca rzeźnego drobiowego. W porównaniu z sierpniem 2015 r. na targowiskach odnotowano wzrost cen pszenicy i jęczmienia oraz spadek cen ziemniaków jadalnych i prosięcia na chów.
- Produkcja sprzedana przemysłu kształtowała się na poziomie wyższym niż przed rokiem (o 1,3%). Produkcja budowlano-montażowa spadła o 17,3% w stosunku do ub. roku.
- Liczba oddanych do użytkowania mieszkań była większa niż we wrześniu ub. roku (o 3,8%). Mieszkania przekazali inwestorzy indywidualni oraz budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem.
- W porównaniu z wrześniem ub. roku wystąpił spadek sprzedaży detalicznej (o 3,4%) i wzrost hurtowej (o 6,9%).

SPIS TREŚCI

	Strona
Rynek pracy.....	4
Wynagrodzenia.....	7
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe.....	17
Rynek wewnętrzny.....	19
Wybrane dane o województwie warmińsko-mazurskim	21

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane uwzględniają zmiany organizacyjne w jednostkach objętych badaniem,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

np.:

skrót	pełna nazwa
	sekcje
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
produkcja skór i wyrobów skórzanych	produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

np.:

Kreska (–) –	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka (.) –	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x) –	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (*) –	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak (Δ) –	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo warmińsko-mazurskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Olsztynie oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

We wrześniu br. w porównaniu do analogicznego miesiąca ub. roku zaobserwowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw przy jednoczesnym spadku liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia rejestrowanego.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. ukształtowało się na poziomie 136,0 tys. osób, tj. o 0,5% wyższym niż przed rokiem (we wrześniu ub. roku – spadek o 0,5%).

W porównaniu do września ub. roku zatrudnienie wzrosło m.in. w informacji i komunikacji (o 34,7%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,2%), przemyśle (o 1,9%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 1,7%). W ujęciu rocznym spadek zatrudnienia nastąpił m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 11,9%), budownictwie (o 8,7%), obsłudze rynku nieruchomości (o 5,9%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,2%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

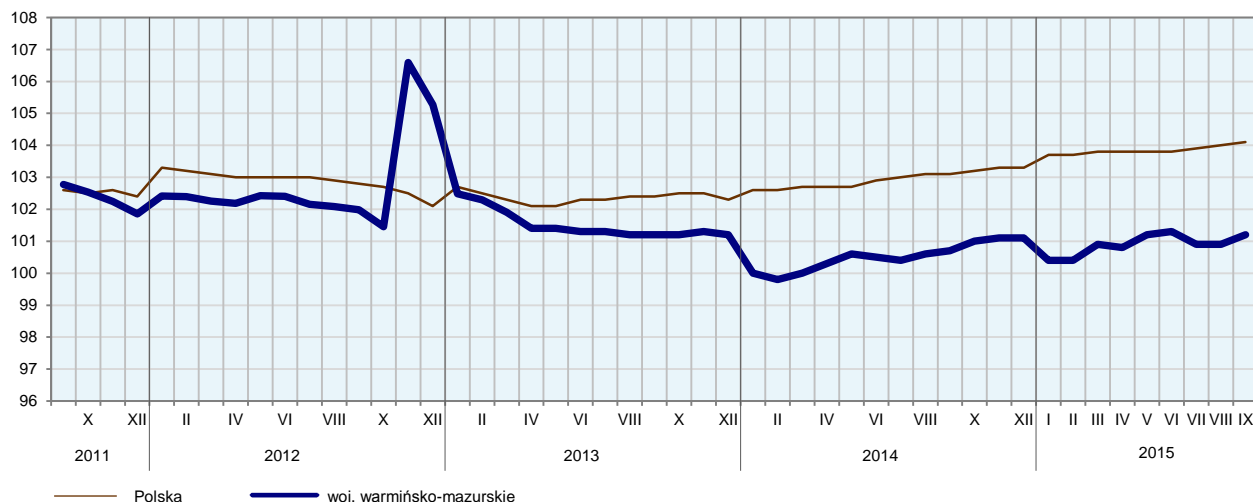
Wyszczególnienie	IX 2015		I–IX 2015	
	w tys.	IX 2014 = 100	w tys.	I–IX 2014 = 100
O g ó ł e m	136,0	100,5	135,4	100,6
w tym:				
Przemysł	79,1	101,9	79,0	102,0
w tym przetwórstwo przemysłowe	72,2	102,0	72,0	102,0
Budownictwo	10,9	91,3	10,7	91,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	20,0	98,8	20,0	99,0
Transport i gospodarka magazynowa	5,2	102,2	5,1	99,9
Zakwaterowanie i gastronomia	2,5	88,1	2,4	86,4
Informacja i komunikacja.....	1,4	134,7	1,4	138,4
Obsługa rynku nieruchomości	2,2	94,1	2,2	94,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	2,1	101,7	2,1	100,3

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu do sierpnia 2015 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło. Wzrost wystąpił m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,7%), informacji i komunikacji (o 0,6%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,4%). Spadek zaobserwowano m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,8%) oraz budownictwie (o 0,2%).

W okresie styczeń–wrzesień 2015 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 135,4 tys. osób i wzrosło w porównaniu do analogicznego okresu 2014 r. (o 0,6%). W skali roku wzrosło zatrudnienie m.in. w informacji i komunikacji (o 38,4%) oraz przemyśle (o 2,0%). Zmalało natomiast m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 13,6%), budownictwie (o 8,8%), obsłudze rynku nieruchomości (o 5,4%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,0%).

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

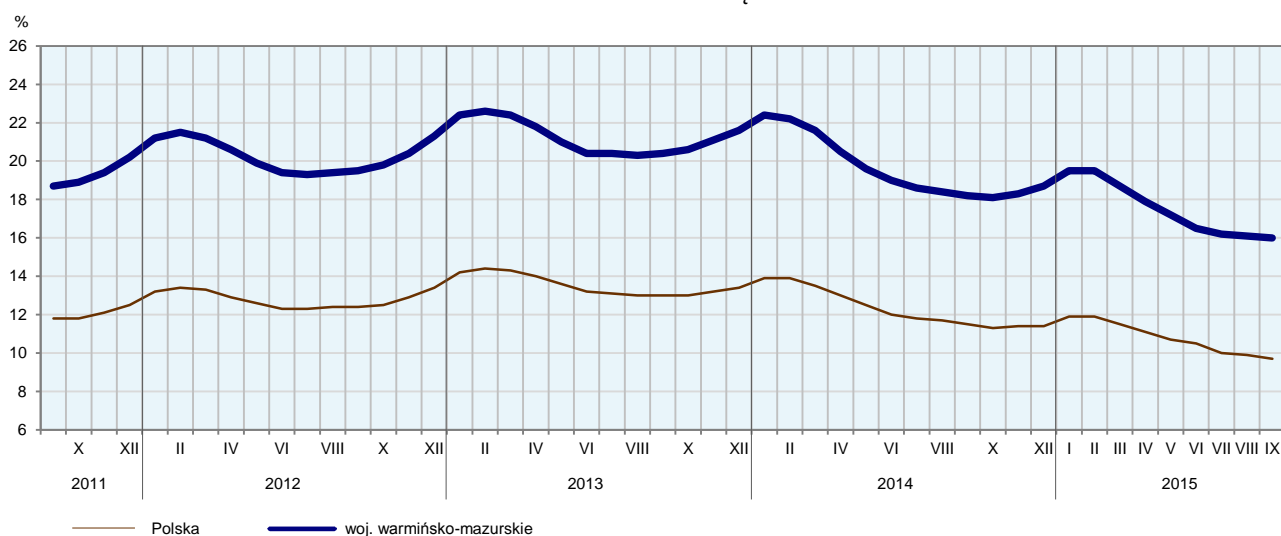
W końcu września br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 81,4 tys. osób i była niższa o 0,6 tys. osób (tj. o 0,7%) niż w poprzednim miesiącu i o 12,4 tys. osób (tj. o 13,2%) niższa niż we wrześniu ub. roku. Kobiety stanowiły 53,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 52,8%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2014	2015	
		VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	93,9	82,1	81,4
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	12,8	8,8	12,6
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	14,1	9,4	13,2
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %.....	18,2	16,1*	16,0

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu miesiąca

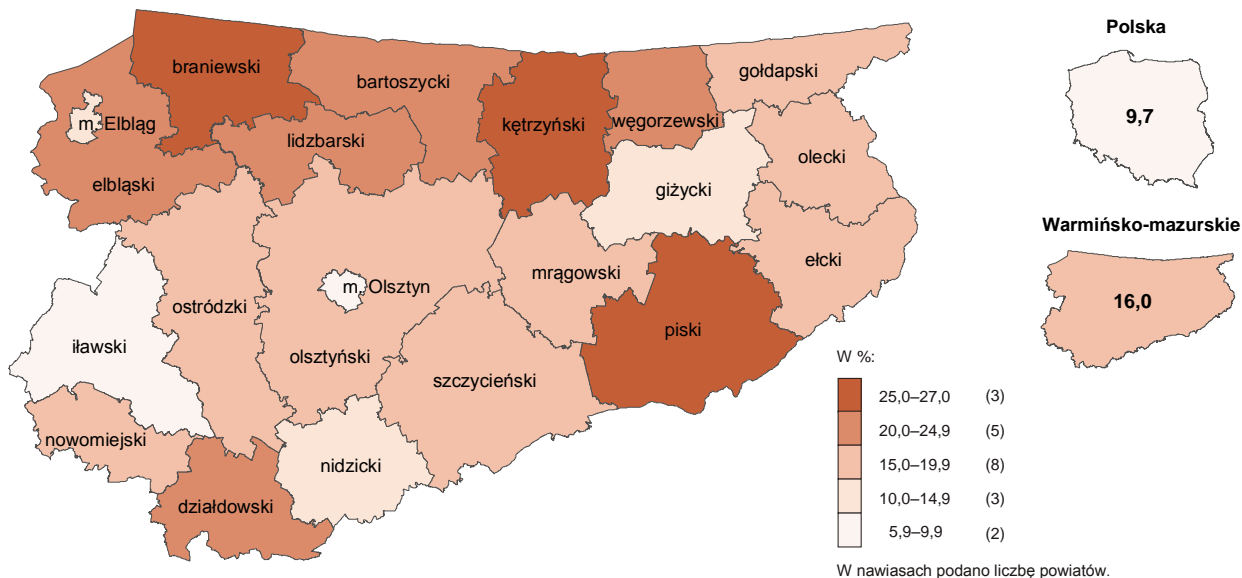

We wrześniu 2015 r. **stopa bezrobocia rejestrowanego** ukształtowała się na poziomie 16,0% i była niższa o 0,1 p. proc. niż przed miesiącem oraz o 2,2 p. proc. niższa w porównaniu do września ub. roku. Stopa bezrobocia w województwie była nadal najwyższa w kraju.

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: braniewski (27,0%, wobec 28,0% we wrześniu ub. roku), piski (26,7%, wobec odpowiednio 29,2%), kętrzyński (26,1%, wobec odpowiednio 27,0%), a o najniższej – Olsztyn (5,9%, wobec odpowiednio 6,9%).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2015 R.

Stan w końcu września

We wrześniu 2015 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 12,6 tys. osób bezrobotnych, tj. o 44,4% więcej niż przed miesiącem i o 1,2% mniej niż przed rokiem. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie osób nowo zarejestrowanych ogółem zmalał w stosunku do września ub. roku (o 1,0 p. proc. do 79,2%). Zmniejszył się również udział osób dotychczas niepracujących (o 2,1 p. proc. do 18,8%).

Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (tj. stosunek nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo) wyniosła 2,5.

We wrześniu br. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 13,2 tys. osób, tj. więcej o 41,4% niż w sierpniu 2015 r. i o 6,0% mniej niż rok temu. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 7,1 tys. osób (przed rokiem 7,3 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych wzrósł o 2,0 p. proc. w porównaniu do września 2014 r. (do 53,6%). Spośród osób wykreślonych z ewidencji zwiększył się odsetek osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu osoby bezrobotnej (o 0,3 p. proc. do 6,4%) oraz osób które rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawcy (o 3,0 p. proc. do 10,5%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 5,6 p. proc. do 18,1%).

W końcu września br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 68,3 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem zmalał w porównaniu z rokiem ubiegłym (o 0,7 p. proc. do 83,8%).

Bezrobotni będący w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu września br. stanowili 87,8% ogółu bezrobotnych. Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zmniejszył się w skali roku (o 1,5 p. proc. odpowiednio do 58,1%). Zmniejszył się także udział osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 1,5 p. proc. do 16,4%). Zwiększył się natomiast udział osób powyżej 50 roku życia (o 2,1 p. proc. do 26,4%) oraz osób niepełnosprawnych (o 0,2 p. proc. do 6,2%).

W porównaniu do września ub. roku zmalała liczba bezrobotnych osób do 25 roku życia (o 20,8%), osób długotrwale bezrobotnych (o 15,4%), osób niepełnosprawnych (o 9,7%) oraz osób po 50 roku życia (o 5,6%).

Wybrane kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2014	2015	
		VIII	IX
	w % ogółem		
Do 25 roku życia	17,9	15,1	16,4
Długotrwale ^a	59,6	59,0	58,1
Powyżej 50 roku życia.....	24,3	26,7	26,4
Niepełnosprawni	6,0	6,2	6,2

^a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

We wrześniu br. do urzędów pracy zgłoszono 6,3 tys. **ofert zatrudnienia**, tj. o 2,2 tys. ofert więcej niż przed miesiącem i o 1,0 tys. ofert więcej niż przed rokiem. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 29 bezrobotnych (przed miesiącem i przed rokiem 36).

BEZROBOTNI NA 1 OFERTĘ PRACY Stan w końcu miesiąca

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu września br. 2 zakłady pracy zapowiedziały zwolnienie w najbliższym czasie 7 pracowników (przed rokiem odpowiednio 5 zakładów, 119 pracowników).

WYNAGRODZENIA

We wrześniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3 339,80 zł i było o 3,3% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost o 6,1%).

W porównaniu do września ub. roku wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano w większości sekcji m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 12,0%), obsłudze rynku nieruchomości (o 10,4%), informacji i komunikacji (o 5,6%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,0%) oraz gastronomii i zakwaterowaniu (o 4,9%).

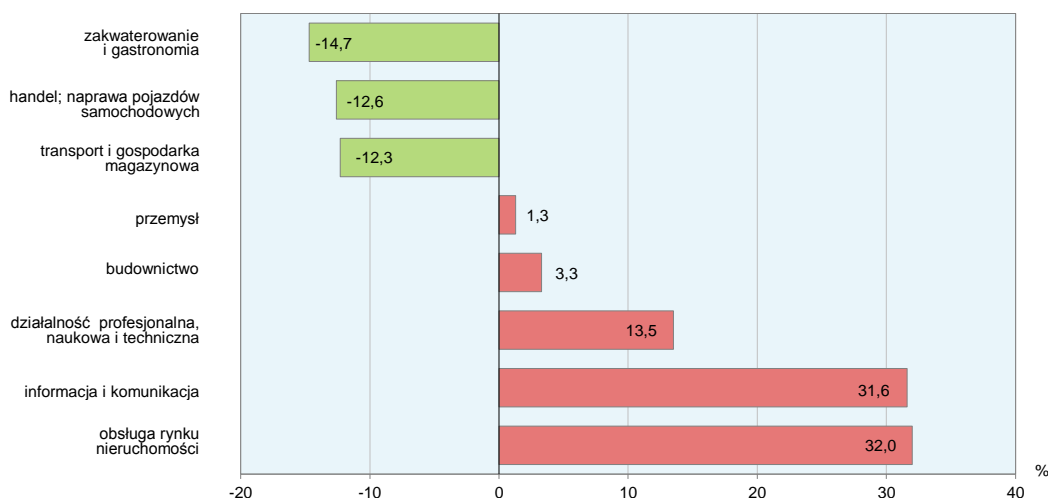
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2015		I-IX 2015	
	w zł	IX 2014 = 100	w zł	I-IX 2014 = 100
O g ó ł e m	3 339,80	103,3	3 302,55	104,0
w tym:				
Przemysł	3 383,44	102,0	3 401,84	103,2
w tym przetwórstwo przemysłowe ...	3 344,55	102,0	3 369,65	103,3
Budownictwo	3 451,09	104,4	3 366,37	106,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2 920,44	105,0	2 832,71	104,5
Transport i gospodarka magazynowa .	2 927,60	102,8	2 850,95	103,5
Zakwaterowanie i gastronomia	2 849,54	104,9	2 756,54	103,8
Informacja i komunikacja.....	4 396,23	105,6	4 386,79	108,5
Obsługa rynku nieruchomości	4 408,54	110,4	4 016,29	106,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	3 792,25	112,0	3 729,17	108,2

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu do sierpnia 2015 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia wzrosły, m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 12,4%), budownictwie (o 6,3%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 4,8%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 3,2%). Spadek natomiast wystąpił m. in. w informacji i komunikacji (o 1,3%) oraz gastronomii i zakwaterowaniu (o 0,2%).

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO W WYBRANYCH SEKCJACH PKD OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE WE WRZEŚNIU 2015 R.

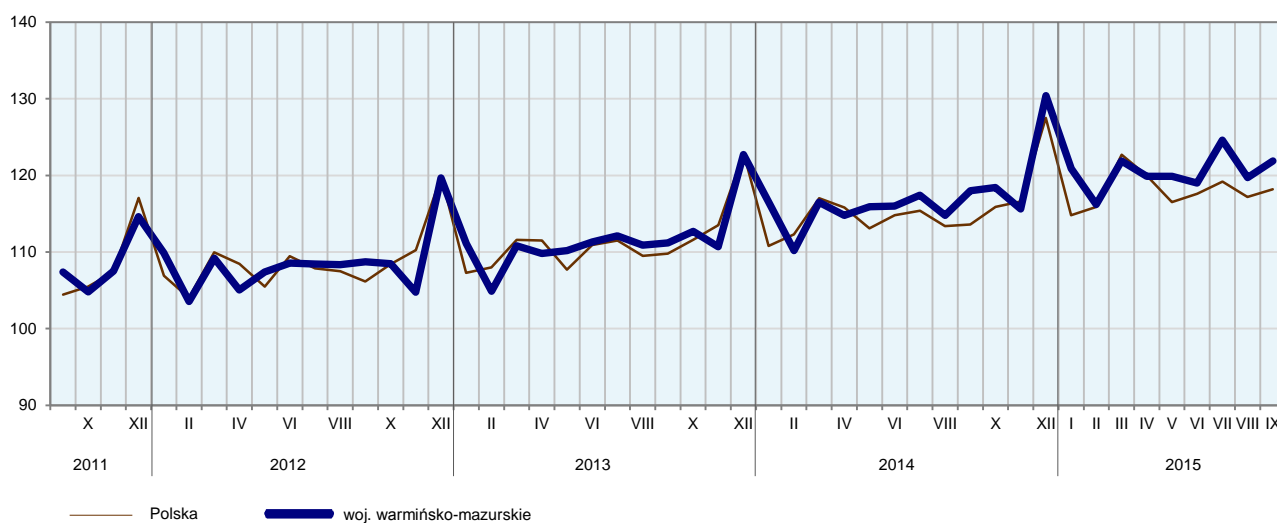

W wrześniu br. wyższe wynagrodzenia w odniesieniu do przeciętnego w sektorze przedsiębiorstw otrzymali zatrudnieni m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 32,0%) oraz informacji i komunikacji (o 31,6%).

W okresie styczeń–wrzesień 2015 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się na poziomie 3 302,55 zł, tj. o 4,0% wyższym od notowanego w analogicznym okresie 2014 r. W skali roku najbardziej wzrosły wynagrodzenia m.in. w informacji i komunikacji (o 8,5%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 8,2%), budownictwie (o 6,2%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 4,5%).

**DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW**
(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

CENY DETALICZNE

W II kwartale 2015 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie warmińsko-mazurskim obniżyły się (o 0,7%, wobec wzrostu o 0,1% w ubiegłym roku). Najbardziej zmalały ceny w grupach: transport (o 7,8%), odzież i obuwie (o 6,1%) oraz żywność i napoje bezalkoholowe (o 1,8%). Wzrost cen nastąpił w grupie edukacja (o 1,3%), mieszkanie (o 1,2%), rekreacja i kultura (o 1,1%), zdrowie (o 0,8%), napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 0,7%).

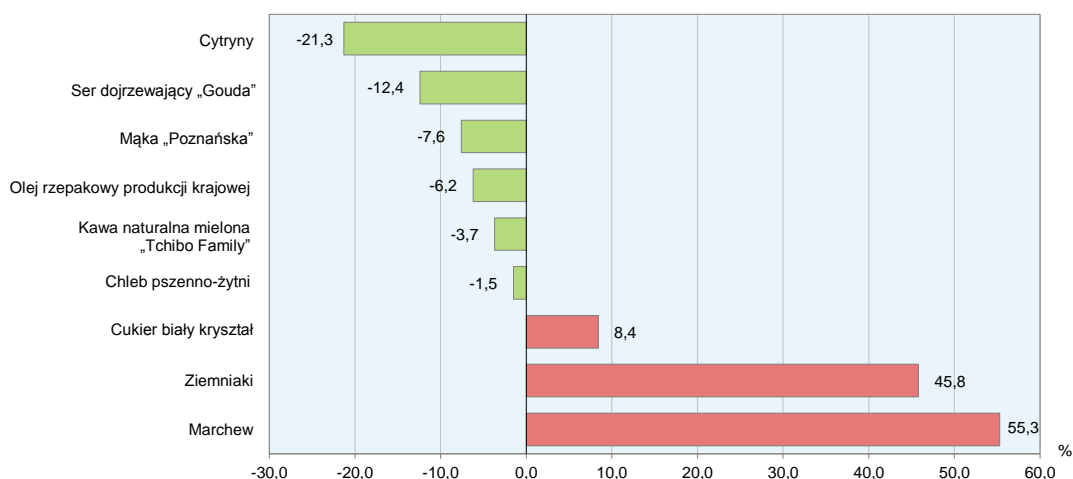
Tempo obniżki cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w kraju było nieco większe i wyniosło 0,9%.

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie warmińsko-mazurskim kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	2014		2015	
	I kw.	II kw.	I kw.	II kw.
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
O g ó ł e m	100,5	100,1	98,8	99,3
Żywność i napoje bezalkoholowe.....	101,3	99,4	96,7	98,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe .	102,8	104,1	102,1	100,7
Odzież i obuwie.....	95,8	95,7	94,1	93,9
Mieszkanie	101,3	101,0	101,0	101,2
Zdrowie	100,5	100,4	101,4	100,8
Transport.....	98,6	99,3	90,2	92,2
Rekreacja i kultura	103,1	101,1	102,3	101,1
Edukacja	94,1	94,2	101,4	101,3

Ceny artykułów żywnościowych we wrześniu 2015 r. w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego wykazywały zróżnicowane tendencje. W grupie „pieczywo i produkty zbożowe” zanotowano obniżkę cen większości artykułów. Obniżono cenę mąki pszennej (o 7,6%), ryżu białego (o 6,2%), bułeczki pszennej (o 2,6%), chleba (o 1,5%). W tej grupie nie zmieniła się jedynie cena kaszy jęczmiennej.

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH WE WRZEŚNIU 2015 R.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili za mięso wołowe z kością – rostbef (o 12,7%). Obniżyła się cena mięsa wieprzowego – schab środkowy (o 6,9%) i mięsa wołowego bez kości z udźca (o 6,0%). Więcej płacono za kurczaka patroszonego świeżego (o 2,2%), a mniej za kielbasę „Myśliwską suchą” (o 5,0%) i za kielbasę „Toruńską” (o 0,5%). Zanotowano obniżkę ceny szynki wieprzowej, gotowanej (o 4,7%).

W grupie „mleko i sery” ceny artykułów w większości uległy obniżeniu, a najbardziej cena sera dojrzewającego (o 12,4%). Cena mleka o zawartości 2,0%–2,5% tłuszczu zmniejszyła się o 4,2%, a o zawartości 3,2%–3,5% tłuszczu o 2,0%. W porównaniu z rokiem poprzednim obniżyła się również cena sera twarogowego półtłustego (o 2,3%).

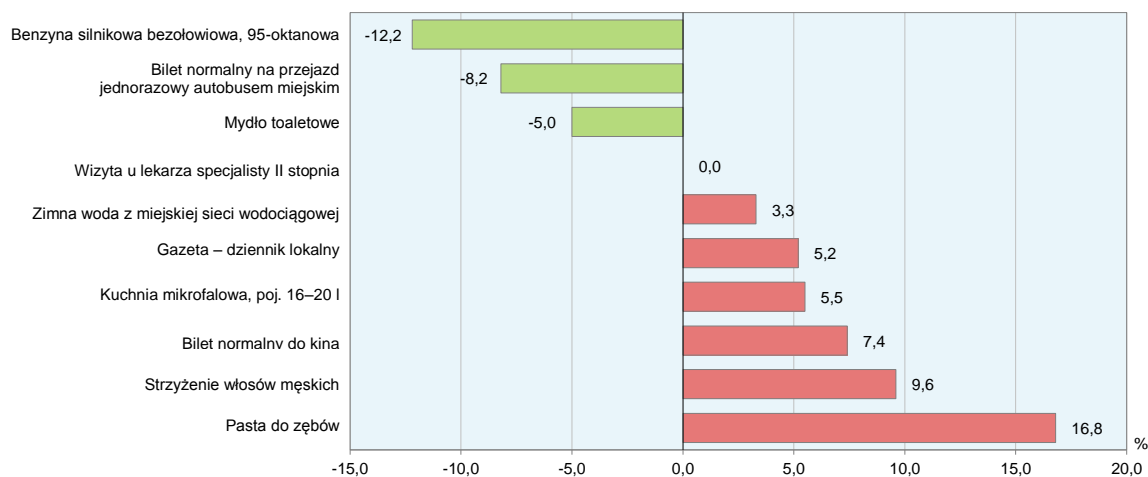
W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” obniżyła się cena masła (o 12,4%) i oleju rzepakowego (o 6,2%). Cena margaryny wzrosła (o 0,2%). W stosunku do poprzedniego roku cena jaj kurzych zmalała (o 7,1%).

We wrześniu br. w grupie „owoce i warzywa” w stosunku do analogicznego okresu ub. roku więcej płacono za marchew (o 55,3%), za ziemniaki (o 45,8%) i za cebulę (o 6,5%). Obniżono cenę cytryn (o 21,3%).

W stosunku do roku poprzedniego cena kawy i herbaty zmalała (odpowiednio o 3,7% i 1,2%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH WE WRZEŚNIU 2015 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W stosunku do analogicznego okresu ub. roku we wrześniu br. wzrosły opłaty za pobranie wody zimnej z sieci wodociągowej (o 3,3%), za podgrzanie wody (o 1,2%) oraz za wywóz śmieci niesegregowanych (o 0,7%).

We wrześniu br. mniej płacono za benzynę silnikową bezołowiową 95-oktanową niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego (o 12,2%) oraz za bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim (o 8,2%). Za przejazd taksówką osobową płacono więcej (o 1,2%).

ROLNICTWO

We wrześniu 2015 r. przeciętne ceny skupu większości zbóż i ceny targowiskowe pszenicy były niższe niż przed rokiem, natomiast ceny żyta, jęczmienia i owsa na targowiskach były wyższe. Ceny żywca rzeźnego wieprzowego i drobiowego oraz mleka w skupie były niższe, natomiast ceny żywca rzeźnego wołowego wyższe od ubiegłorocznych. Na targowiskach ceny ziemniaków jadalnych były wyższe niż przed rokiem, natomiast prosięcia na chów niższe. W porównaniu z sierpniem br. ceny skupu zbóż, żywca rzeźnego wołowego i wieprzowego oraz mleka były wyższe, natomiast żywca rzeźnego drobiowego niższe. Ceny targowiskowe pszenicy i jęczmienia w ujęciu miesięcznym były wyższe, natomiast ziemniaków jadalnych i prosięcia na chów niższe. Cena targowiskowa żyta pozostała na tym samym poziomie, co miesiąc wcześniej.

We wrześniu 2015 r. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego wyniosła 14,0°C i była wyższa od średniej z lat 1971–2000 o 1,5°C, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 35,5°C (Kętrzyn), a minimalna 4,8°C (Kętrzyn i Olsztyn). Średnia suma opadów atmosferycznych (ponad 70 mm) stanowiła 112% normy z wielolecia¹. Liczba dni z opadami, w zależności od regionu, wyniosła od 13 do 18.

Korzystne warunki atmosferyczne utrzymujące się przez cały okres tegorocznych żniw sprzyjały sprawnemu ich prowadzeniu. W pierwszych dniach września zakończono zbiory rzepaku, na polach pozostawało jeszcze ok. 3% zasianych zbóż. Pomimo, że żniwa przebiegły sprawnie, brak wilgoci w glebie utrudniał prowadzenie prac polowych związanych z przygotowaniem gleby pod siewy ozimin. Szacuje się, że do końca września zasiano ok. 99% planowanej powierzchni zbóż ozimych. Niewystarczające, krótkotrwałe i lokalnie występujące opady deszczu nie zabezpieczyły potrzeb wilgotnościowych roślin będących w okresie kiełkowania i wschodów.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII-IX 2015		IX 2015		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	IX 2014 = 100	VIII 2015 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	252,6	80,1	52,1	64,2	31,4
w tym:					
pszenica.....	156,5	76,5	34,5	61,1	34,2
żyto	24,8	86,0	4,2	93,8	26,0

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

W okresie lipiec–wrzesień 2015 r. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był mniejszy o 19,9% niż w tym samym okresie poprzedniego sezonu. Niższy był skup zarówno pszenicy (o 23,5%), jak i żyta (o 14,0%). We wrześniu br. dostawy zbóż do skupu były zwyczajowo niższe

¹Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z trzech stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Elblągu, Kętrzynie i Olsztynie.

niż przed miesiącem – łącznie skupiono 52,1 tys. t zbóż, tj. o 68,6% mniej niż w sierpniu br. W porównaniu z wrześniem ub. roku odnotowano spadek podaży zbóż o 35,8%, przy czym pszenicy skupiono mniej o 38,9% i żyta o 6,2%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-IX 2015		IX 2015		
	w tys. t	I-IX 2014 = 100	w tys. t	IX 2014 = 100	VIII 2015 = 100
Żywiec rzeźny ^b	268,9	111,0	27,1	96,2	103,5
w tym:					
bydło (bez cieląt)	23,5	155,0	1,6	91,7	88,9
trzoda chlewna	80,9	109,9	7,8	88,4	102,1
drób	163,9	107,2	17,6	100,8	106,0
Mleko ^c	643,5	102,0	71,3	99,3	90,7

^a W okresie lipiec–wrzesień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, ko- nie i drób; w wadze żywej. ^c W milionach litrów.

Od początku br. **skup żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był większy o 11,0% niż w tym samym okresie ub. roku. Największy wzrost odnotowano w skupie bydła. Skup trzody chlewniej był o 9,9% większy niż w okre- sie styczeń–wrzesień ub. roku, a podaż żywca drobiowego zwiększyła się o 7,2%. We wrześniu br. producenci z województwa warmińsko-mazurskiego dostarczyli do skupu 27,1 tys. t żywca rzeźnego, tj. o 3,8% mniej niż przed rokiem, natomiast o 3,5% więcej niż przed miesiącem. Podaż bydła zmniejszyła się w skali roku i w skali miesiąca. Skup żywca drobiowego zwiększył się zarówno w ujęciu miesięcznym, jak i rocznym. Podaż trzody chlewniej zmniejszyła się w porównaniu do września ubiegłego roku, a zwiększyła w porównaniu do sierpnia br.

Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

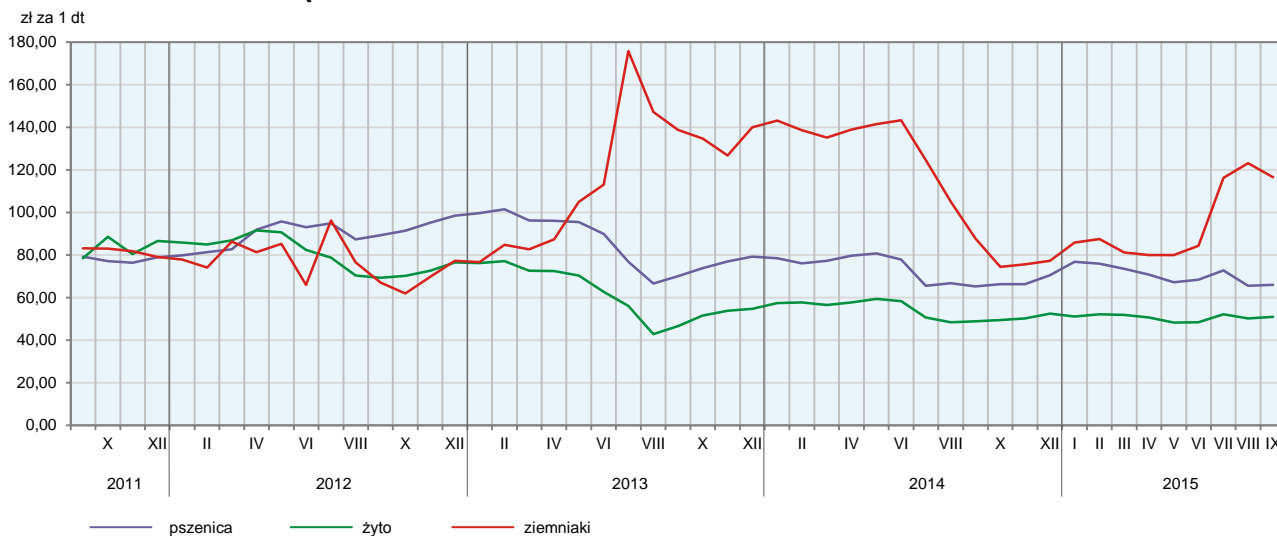
Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	IX 2015			I-IX 2015		IX 2015			I-IX 2015	
	zł	IX 2014 = = 100	VIII 2015 = = 100	zł	I-IX 2014 = = 100	zł	IX 2014 = = 100	VIII 2015 = = 100	zł	I-IX 2014 = = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica	65,98	101,1	100,6	69,01	97,2	86,32	98,7	102,3	85,84	94,2
żyto	50,89	104,2	101,4	50,67	93,3	70,00	105,7	100,0	68,75	105,2
Ziemniaki ^b za 1 dt.....	87,61	114,1	98,6	61,98	62,2	116,44	132,6	94,5	94,93	74,3
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt)	5,91	108,6	101,9	6,19	106,1	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	4,65	93,9	105,5	4,41	87,6	.	x	x	5,37	104,3
drób	5,37	97,8	96,0	5,40	101,2	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	149,44	94,1	99,6	157,52	94,9
Mleko za 1 hl.....	110,59	87,5	101,3	114,27	80,7	.	x	x	.	x

^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach – jadalne późne.

We wrześniu br., przy spadku podaży, producenci z województwa warmińsko-mazurskiego uzyskiwali wyższe niż przed miesiącem ceny za dostarczoną do skupu pszenicę (o 0,6%) i za żyto (o 1,4%). W obrocie targowiskowym cena pszenicy wzrosła o 2,3%, natomiast żyta pozostała na tym samym poziomie. Po jedno- razowym spadku cen skupu pszenicy w porównaniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku notowa- nym w sierpniu br., powróciła tendencja wzrostowa. W skupie żyta natomiast utrzymała się tendencja wzro- stowa w porównaniu do cen ubiegłorocznych notowana od lipca 2015 r. Na targowiskach odnotowano spa- dek cen pszenicy w porównaniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku. Średnia cena pszenicy

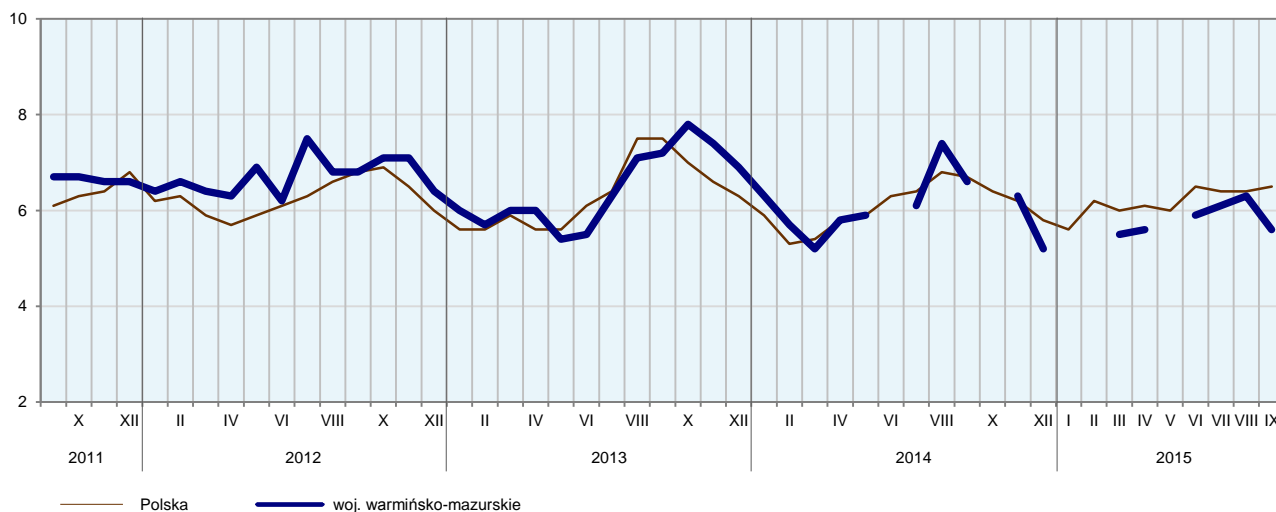
w skupie była wyższa od ubiegłorocznej o 1,1%, natomiast na targowiskach niższa o 1,3%. Średnia cena żyta w skupie była wyższa o 4,2% i na targowiskach wyższa o 5,7% od ubiegłorocznej.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

We wrześniu br. w skupie **ziemniaków** zanotowano spadek cen tego surowca w porównaniu do poprzedniego miesiąca. Średnio za 1 dt ziemniaków płacono w skupie 87,61 zł, tj. o 14,1% więcej niż we wrześniu ub. roku, natomiast o 1,4% mniej niż w sierpniu 2015 r. Na targowiskach przeciętna cena ziemniaków jadalnych wyniosła 116,44 zł/dt – w porównaniu do poprzedniego roku wzrosła o 32,6%, natomiast w porównaniu do poprzedniego miesiąca spadła o 5,5%.

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN JĘCZMIENIA NA TARGOWISKACH

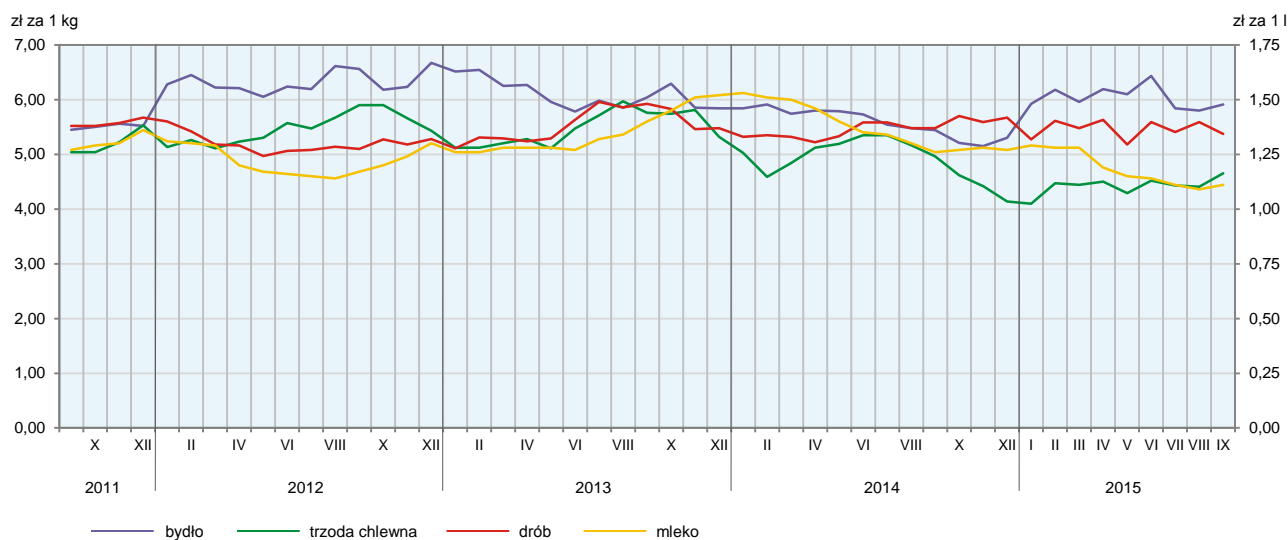

We wrześniu br. w skali miesiąca odnotowano wzrost **cen żywca wieprzowego** w skupie – za 1 kg tego surowca płacono 4,65 zł (wzrost o 5,5%). W ujęciu rocznym przeciętne ceny żywca wieprzowego były w skupie niższe o 6,1%.

Niższy wzrost cen żywca wieprzowego w skupie niż cen jęczmienia na targowiskach, skutkowało pogorszeniem rentowności produkcji żywca wieprzowego w porównaniu z sierpniem br. We wrześniu br. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 5,6 kg jęczmienia na targowiskach (przed rokiem

wskaźnik wyniósł 6,6). Średnia cena za prosię przeznaczone do chowu spadła w skali roku o 5,9% (do 149,44 zł/szt.). W ujęciu miesięcznym cena spadła o 0,4%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

Podaż **żywca drobiowego** we wrześniu br. ukształtowała się na wyższym poziomie niż miesiąc temu, wpływając na spadek cen tego surowca. Przeciętna cena skupu drobiu rzeźnego (osiągając poziom 5,37 zł/kg) spadła w odniesieniu do sierpnia br. o 4,0% i w porównaniu z wrześniem 2014 r. o 2,2%.

We wrześniu br. przeciętna cena skupu **żywca wołowego** (osiągając poziom 5,91 zł/kg) wzrosła w porównaniu do poprzedniego miesiąca o 1,9% i w porównaniu z wrześniem ub. roku o 8,6%.

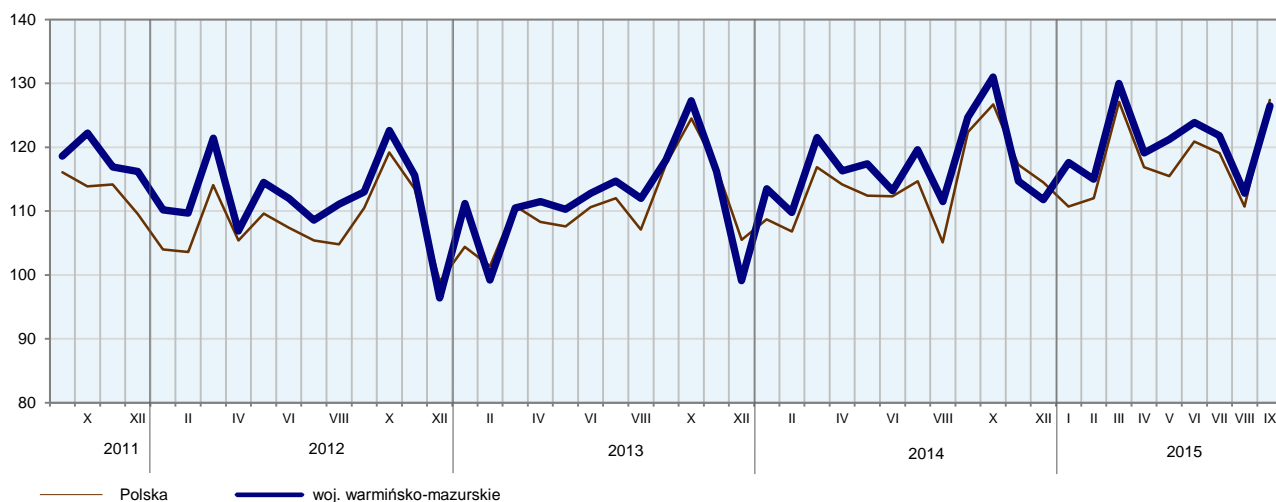
Od początku br. **skup mleka** wyniósł 643,5 mln l i był o 2,0% większy niż w analogicznym okresie 2014 r. Średnia cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 114,27 zł za 100 l, tj. o 19,3% niższym niż przed rokiem. We wrześniu br. dostawy mleka do skupu były mniejsze w ujęciu rocznym o 0,7% i w ujęciu miesięcznym o 9,3%. Za 100 l mleka płacono średnio 110,59 zł, tj. mniej o 12,5% w porównaniu z wrześniem ub. roku, natomiast więcej o 1,3% w ujęciu miesięcznym.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 2 489,4 mln zł i była (w cenach stałych) o 1,3% wyższa niż we wrześniu ub. roku i o 12,2% w porównaniu z poprzednim miesiącem. Wystąpił spadek **produkcji budowlano-montażowej** – w stosunku do ub. roku o 17,3%.

W ujęciu rocznym wzrost produkcji sprzedanej odnotowano w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 12,3%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 1,4%). Spadek produkcji sprzedanej wystąpił w górnictwie i wydobywaniu (o 33,7%) i w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,4%).

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU
(przeciętna miesięczna 2010 = 100; ceny stałe)

Wyższy niż we wrześniu ub. roku poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 17 (spośród 28 występujących w województwie) działach przemysłu, niższy w 11. Wzrost sprzedaży w stosunku do września ub. roku zanotowano m.in. w produkcji: papieru i wyrobów z papieru (o 21,6%), wyrobów z metali (o 11,9%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 11,2%), urządzeń elektrycznych (o 10,5%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 3,7%). Spadek sprzedaży w odniesieniu do września ub. roku odnotowano m.in. w produkcji mebli (o 1,3%). Spadek sprzedaży wystąpił również w produkcji artykułów spożywczych (o 0,9%), która we wrześniu br. stanowiła 35,5% produkcji przemysłowej (37,0% przetwórstwa przemysłowego) województwa. W porównaniu z miesiącem poprzednim produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym zwiększyła się o 12,5%. Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, we wrześniu br. wyniosła (w cenach bieżących) 31,5 tys. zł i była (w cenach stałych) o 0,6% niższa niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 1,9% i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 2,0%.

W okresie styczeń–wrzesień 2015 r. produkcja sprzedana przemysłu osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 21 259,9 mln zł i była (w cenach stałych) o 4,3% wyższa niż przed rokiem. W przetwórstwie przemysłowym produkcja sprzedana wzrosła o 4,1%. Wydajność pracy w przemyśle na 1 zatrudnionego w tym okresie wyniosła (w cenach bieżących) 269,0 tys. zł i była (w cenach stałych) o 2,2% wyższa niż przed rokiem.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2015	I-IX 2015	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m	101,3	104,3	100,0
w tym:			
Górnictwo i wydobywanie.....	66,3	106,1	0,7
Przetwórstwo przemysłowe.....	101,4	104,1	94,9
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych.....	99,1	104,4	36,4
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny.....	111,2	111,6	6,2
papieru i wyrobów z papieru.....	121,6	120,9	1,4
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	103,7	106,3	3,5
wyrobów z metali.....	111,9	105,1	6,4
urządzeń elektrycznych.....	110,5	109,5	1,7
maszyn i urządzeń.....	82,7	97,6	2,8
pozostałego sprzętu transportowego.....	115,4	116,2	1,8
mebli.....	98,7	104,2	10,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	94,6	99,8	1,5
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	112,3	112,6	2,9

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu br. wyniosła 307,6 mln zł. Była niższa o 15,0% niż we wrześniu ub. roku i o 26,1% wyższa niż przed miesiącem.

We wrześniu br. przeciętne zatrudnienie w budownictwie było o 8,7% niższe niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 4,4%. Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, we wrześniu br. wyniosła (w cenach bieżących) 28,3 tys. zł i była (w cenach bieżących) niższa o 6,9% niż przed rokiem.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) we wrześniu br. ukształtowała się na poziomie 197,4 mln zł i stanowiła 64,2% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W stosunku do miesiąca poprzedniego produkcja budowlano-montażowa wzrosła o 21,1%, a w stosunku do września ub. roku spadła o 17,3%. W stosunku do września 2014 r. spadek produkcji budowlano-montażowej odnotowano w działach: „roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków” (spadek o 33,4%) i „roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej” (o 11,7%). W dziale „roboty budowlane specjalistyczne” nastąpił wzrost produkcji o 7,8%.

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2015	I-IX 2015	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m	82,7	112,9	100,0
Budowa budynków.....	66,6	96,1	39,7
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej.....	88,3	139,4	34,7
Roboty budowlane specjalistyczne.....	107,8	114,6	25,5

W porównaniu z sierpniem 2015 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej zanotowano w dwóch działach budownictwa – „roboty budowlane specjalistyczne” (o 67,7%) oraz „roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej” (o 24,4%). W przedsiębiorstwach zajmujących się głównie budową budynków produkcja budowlano-montażowa spadła o 2,3%.

W okresie styczeń–wrzesień 2015 r. produkcja sprzedana budownictwa ukształtowała się na poziomie 2 315,4 mln zł i była o 6,3% większa niż w takim samym okresie roku ubiegłego. Wydajność pracy w budownictwie na 1 zatrudnionego w tym okresie wyniosła (w cenach bieżących) 216,0 tys. zł i była (w cenach bieżących) o 16,5% wyższa niż przed rokiem. Produkcja budowlano-montażowa wzrosła w tym czasie o 12,9%. Wzrost produkcji budowlano-montażowej odnotowano w dziale „budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej” (o 39,4%) oraz w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 14,6%). W przedsiębiorstwach, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków odnotowano spadek o 3,9%.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

We wrześniu br., w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku wzrosła liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 17,3%) oraz liczba mieszkań oddanych do użytkowania (o 3,8%). Nastąpił natomiast spadek liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 30,0%).

Według wstępnych danych², we wrześniu br. **przekazano do użytkowania** 327 mieszkań, tj. o 12 więcej niż przed rokiem (wzrost o 3,8%). W badanym miesiącu mieszkania do użytkowania przekazali inwestorzy indywidualni – 198 (60,6% ogółu oddanych mieszkań) oraz budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem – 129 (39,4%). Przed rokiem udział tych form budownictwa wyniósł odpowiednio: 51,7%, 21,9%. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie warmińsko-mazurskim we wrześniu br. stanowiły 2,4% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju.

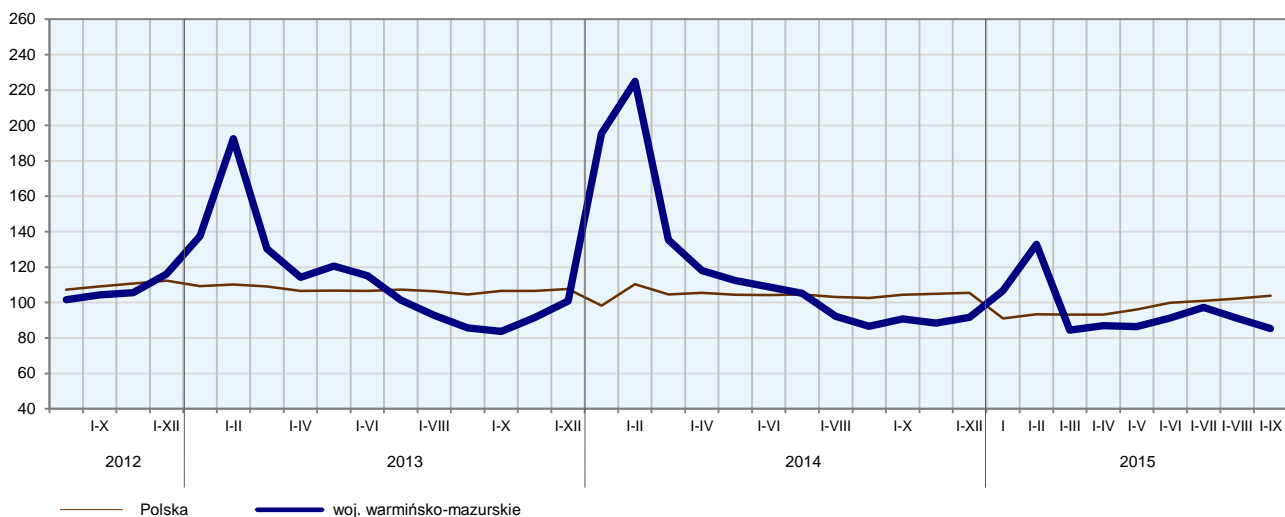
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–wrzesień br. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2014 = 100	
O g ó ł e m	2 979	100,0	98,2	99,5
Indywidualne	1 682	56,5	104,6	134,1
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1 286	43,2	100,4	54,6
Komunalne.....	9	0,3	14,5	26,2
Zakładowe.....	2	0,1	200,0	199,0

W okresie styczeń–wrzesień 2015 r. w województwie oddano do użytkowania 2 979 mieszkań, tj. o 38 (o 1,3%) mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Przeciętna **powierzchnia użytkowa mieszkania** oddanego do użytkowania wyniosła 99,5 m² i była o 3,6 m² większa niż przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego w okresie styczeń–wrzesień 2014 r. Inwestorzy indywidualni oddali mieszkania o przeciętnej powierzchni mieszkaniowej prawie 2,5–krotnie większej niż inwestorzy budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem. Inwestorzy indywidualni oddali mieszkania o przeciętnej powierzchni użytkowej takiej samej jak w takim samym okresie roku ubiegłego.

² Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

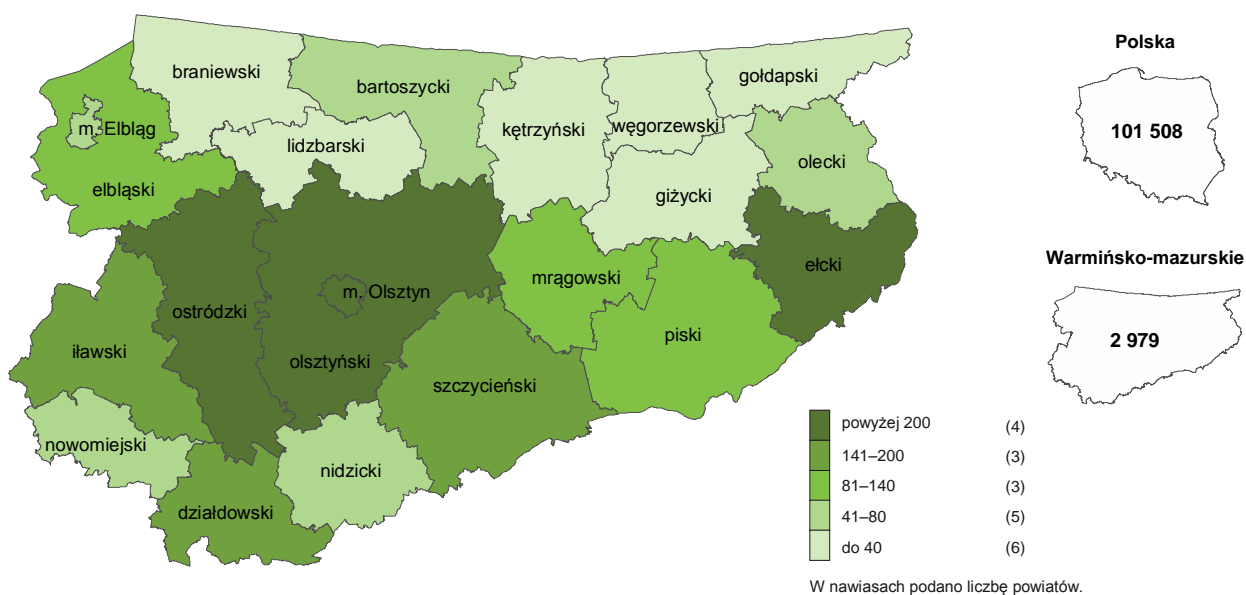
DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA (analogiczny okres 2010 = 100)

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w powiecie olsztyńskim (657) i Olsztynie (453). Najmniej mieszkań oddano w powiecie węgorzewskim (20).

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiatach: giżyckim (167,6 m²) i lidzbarskim (148,8 m²). Najmniejsze (poniżej 80,0 m²) wybudowano w Olsztynie (71,6 m²), powiecie działdowskim (76,2 m²) i ełckim (79,9 m²).

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ–WRZESIEŃ 2015 R.

We wrześniu br. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** 557 mieszkań, tj. o 82 więcej niż we wrześniu 2014 r. Z ogólnej liczby pozwoleń wydanych lub zgłoszeń dokonanych, 54,0% dotyczyło inwestorów budujących mieszkania z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem, 38,1% inwestorów indywidualnych, a 7,9% budownictwa komunalnego.

W badanym miesiącu (w porównaniu z wrześniem 2014 r.) zmniejszyła się liczba **mieszkań rozpoczętych** (o 30,0% do 333). We wrześniu br. budowę mieszkań rozpoczęli inwestorzy indywidualni (73,6% ogółu

rozpoczętych mieszkań), budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem (20,4%), oraz budownictwo komunalne (6,0%).

Liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń–wrzesień br. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2014 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2014 = 100
O g ó ł e m.....	5 004	100,0	160,0	2 750	100,0	97,8
Indywidualne	2 141	42,8	113,6	1 803	65,6	104,9
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2 674	53,4	228,4	925	33,6	93,0
Spółdzielcze	65	1,3	x	-	-	x
Komunalne	83	1,7	27,7-krotnie	21	0,8	100,0
Zakładowe	41	0,8	59,4	1	0,0	2,4

W ciągu roku wśród mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym, przeważały mieszkania inwestorów budujących mieszkania na sprzedaż lub wynajem, natomiast wśród mieszkań, których budowę rozpoczęto, dominowali inwestorzy indywidualni.

RYNEK WEWNĘTRZNY

We wrześniu br. w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku wystąpił spadek (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** (o 3,4%) i wzrost **hurtowej** (o 6,9%).

W porównaniu z wrześniem ub. roku spadek sprzedaży detalicznej (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) odnotowano m.in. w grupie „pozostałe” (o 26,7%), w sprzedaży: prasy, książek, pozostałej sprzedaży w wyspecjalizowanych sklepach (o 8,6%), mebli, RTV i AGD (o 8,5%). Wzrost sprzedaży wystąpił m.in. w grupie „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 24,2%).

Dynamika i struktura sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2015	I-IX 2015	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m^a	96,6	89,1	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	124,2	96,6	25,0
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	96,2	95,2	11,4
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	94,2	93,5	24,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny.....	91,6	88,2	3,7
Włókno, odzież, obuwanie	102,8	97,8	6,8
Meble, rtv, agd	91,5	97,0	3,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	91,4	85,4	5,5
Pozostałe	73,3	69,7	18,3

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

W porównaniu z sierpniem 2015 r. sprzedaż detaliczna zwiększyła się o 3,3%, w tym spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej województwa, w grupach: „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 27,3%), „pozostałe” (o 4,2%). Spadek sprzedaży odnotowano natomiast w grupach: „paliwa” (o 15,1%) i „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 9,3%).

W okresie styczeń–wrzesień 2015 r. sprzedaż detaliczna była o 10,9% mniejsza niż przed rokiem. Największy spadek odnotowano w grupie „pozostałe” (o 30,3%).

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych we wrześniu br. była większa o 10,8% niż przed rokiem i o 0,7% mniejsza w porównaniu z sierpniem 2015 r., a w przedsiębiorstwach hurtowych – odpowiednio: wzrost o 0,5% i spadek o 2,2%.

W okresie styczeń–wrzesień 2015 r. sprzedaż hurtowa wzrosła w przedsiębiorstwach handlowych o 11,3%, a w hurtowych utrzymała się na poziomie roku poprzedniego.

Raport „**Koniunktura gospodarcza w województwie warmińsko-mazurskim w październiku 2015 r.**” ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Olsztynie <http://olsztyn.stat.gov.pl> w dniu 29 października 2015 r.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2014 r. B – 2015 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	134,4	134,1	134,4	134,8	135,2	135,0	135,0	135,2	135,4	135,7	135,9	135,8
	B	135,0	135,0	135,6	135,5	135,9	136,1	135,6	135,6	136,0			
poprzedni miesiąc = 100	A	98,8	99,8	100,2	100,3	100,3	99,9	100,0	97,9	100,1	100,2	100,1	100,0
	B	99,4	100,0	100,5	100,0	100,3	100,1	99,7	100,0	100,3			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	97,6	97,5	98,1	98,9	99,2	99,2	99,2	99,4	99,5	99,8	99,9	99,9
	B	100,4	100,6	100,9	100,5	100,5	100,8	100,5	100,3	100,5			
Bezrobotni zarejestrowani ^b (w tys. osób)	A	121,2	120,4	115,7	108,9	102,6	98,7	96,6	95,2	93,9	93,3	94,5	98,1
	B	103,7	103,3	98,4	92,9	88,5	84,2	82,7	82,1	81,4			
Stopa bezrobocia ^{bc} (w %)	A	22,4	22,2	21,6	20,5	19,6	19,0	18,6	18,4	18,2	18,1	18,3	18,7*
	B	19,5*	19,5*	18,7*	17,9*	17,2*	16,5*	16,2*	16,1*	16,0			
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	3 752	5 094	5 753	5 336	5 295	4 043	4 242	3 846	5 268	4 653	2 836	2 359
	B	3 546	4 478	5 440	5 085	5 089	4 758	4 356	4 076	6 302			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy ^b	A	93	62	51	49	38	40	38	39	36	54	61	83
	B	55	55	43	39	37	34	36	36	29			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^d (w zł)	A	3 191,33	3 019,00	3 189,92	3 144,37	3 174,17	3 176,14	3 216,34	3 144,62	3 232,57	3 244,07	3 165,47	3 570,89
	B	3 311,89	3 181,63	3 337,83	3 285,52	3 282,84	3 259,45	3 412,37	3 279,06	3 339,80			
poprzedni miesiąc = 100	A	95,0	94,6	105,7	98,6	100,9	100,1	101,3	97,8	102,8	100,4	97,6	112,8
	B	92,7	96,1	104,9	98,4	99,9	99,3	104,7	96,1	101,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	104,9	105,1	105,1	104,6	105,1	104,2	104,7	103,5	106,1	105,1	104,4	106,3
	B	103,8	105,4	104,6	104,5	103,4	102,6	106,1	104,3	103,3			
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^d :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	100,5	.	.	100,1	.	.	99,8	.	.	99,2
	B	.	.	98,8	.	.	99,3	.	.	.	.	.	.

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane uwzględniają zmiany organizacyjne w jednostkach objętych badaniem. ^b Stan w końcu okresu. ^c Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. ^d W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2014 r. B – 2015 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	97,4	97,8	101,2	103,4	102,5	94,3	83,4	102,9	100,8	102,8	99,8	103,2
	B	108,6	99,0	95,9	95,9	96,2	100,2	104,9	91,9	101,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	77,9	76,1	79,4	82,5	86,6	85,1	84,5	102,6	97,0	92,0	87,8	88,2
	B	98,4	99,5	94,3	87,5	82,1	87,3	109,7	98,0	99,1			
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	99,9	101,2	97,1	101,1	99,9	98,9	96,6	98,9	99,4	95,8	98,8	102,9
	B	111,7	104,4	96,5	103,9	98,5	105,5	90,8	99,3	101,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	89,7	90,4	91,9	92,6	97,3	99,1	92,7	93,7	90,1	82,9	88,1	90,7
	B	101,4	104,5	103,8	106,7	105,2	112,3	105,4	105,9	108,6			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	94,6	91,2	105,6	105,6	101,4	103,2	99,9	96,8	95,8	93,3	95,5	93,8
	B	99,0	109,1	99,2	101,4	95,3	105,5	98,0	99,6	105,5			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	98,2	89,6	93,1	97,0	101,4	97,8	93,7	86,6	86,1	80,6	76,0	77,9
	B	81,5	97,5	91,6	88,0	82,7	84,5	82,9	85,3	93,9			
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych jęczmienia	A	6,3	5,7	5,2	5,8	5,9	.	6,1	7,4	6,6	.	6,3	5,2
	B	.	.	5,5	5,6	.	5,9	6,1	6,3	5,6			
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	114,1	97,3	110,7	95,9	100,6	96,6	105,4	93,2	111,9	105,4	87,3	97,3
	B	104,8	98,3	113,3	91,7	100,3	103,3	98,1	92,6*	112,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	101,7	110,7	110,1	104,5	106,5	101,0	104,1	99,4	105,9	103,4	99,2	112,9
	B	103,7	104,7	107,2	102,5	102,2	109,3	101,7	101,0*	101,3			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących)													
poprzedni miesiąc = 100	A	42,0	76,0	136,3	100,0	88,2	130,2	100,4	96,6	160,7	80,5	104,4	151,7
	B	30,0	139,0	135,1	107,2	121,6	78,1	111,2	83,8	121,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	137,2	111,6	105,7	104,1	89,7	86,9	87,3	94,6	127,6	87,9	106,0	99,2
	B	70,9	129,8	128,7	138,0	190,3	114,2	126,4	109,7	82,7			

^a Ceny bieżące bez VAT. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. * Dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2014 r. B – 2015 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	474	956	1 336	1 529	1 694	2 011	2 500	2 702	3 017	3 604	3 891	4 325
	B	258	565	833	1 128	1 301	1 684	2 304	2 652	2 979			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	142,3	116,9	103,9	103,3	93,3	94,5	104,0	99,9	100,8	108,4	96,7	90,2
	B	54,4	59,1	62,4	73,8	76,8	83,7	92,2	98,1	98,7			
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących): poprzedni miesiąc = 100	A	71,9	97,2	129,6	100,9	100,0	99,2	109,1	93,9	93,8	105,6	85,3	114,2
	B	71,0	104,0	114,6	109,8	94,5	101,2	107,0	95,6	103,3			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	108,0	107,7	121,4	116,4	108,2	105,4	109,5	102,6	108,8	102,9	95,1	89,7
	B	88,5	94,7	83,8	91,1	86,1	87,9	86,2	87,7	96,6			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b : brutto ^c (w %)	A	.	.	4,8	.	.	4,2	.	.	4,5	.	.	4,6
	B	.	.	5,5	.	.	4,3	.	.	.	.	.	.
netto ^d (w %).....	A	.	.	4,2	.	.	3,5	.	.	3,8	.	.	3,9
	B	.	.	4,8	.	.	3,7	.	.	.	.	.	.
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	195,7	.	.	505,1	.	.	819,6	.	.	1 411,3
	B	.	.	255,6	.	.	588,8	.	.	.	.	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	x	x	128,9	x	x	134,1	x	x	128,8	x	x	136,1
	B	x	x	130,6	x	x	116,6	x	x	x			
Podmioty gospodarki narodowej ^e w rejestrze REGON (stan w końcu okresu)	A	122 018	122 135	122 352	122 435	122 894	123 075	123 092	122 986	123 131	123 190	123 285	123 361
	B	123 179	123 191	123 184	123 395	123 693	123 965	124 098	124 170	124 159			
w tym spółki handlowe	A	7 346	7 380	7 397	7 420	7 450	7 491	7 510	7 536	7 567	7 577	7 604	7 632
	B	7 669	7 700	7 740	7 740	7 817	7 850	7 887	7 912	7 970			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego.....	A	1 027	1 028	1 027	1 030	1 035	1 037	1 037	1 039	1 040	1 041	1 041	1 039
	B	1 043	1 042	1 041	1 041	1 044	1 045	1 044	1 049	1 051			

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. ^c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ^d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ^e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. * Dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.